

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
BRNO

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

LEVALLOIS-KERNSTEIN AUS BRNO-OBŘANY (Bez. Brno-město)

Martin O l i v a , Moravské muzeum - Anthropos, Brno

(Abb. 1:1)

Am Osthang der Anhöhe Lichy NNW von Obřany (64 von der O Sekt.Linie, 165 von der N Sekt.Linie auf der Grundkarte der ČSSR 1 : 25 000, Blatt 24-324 Brno-sever) hob ich im April 1989 einen typischen Levallois-Kernstein aus braunem undurchsichtigen Silizit mit schwarzer Rinde auf (Abb. 1:1). Die Kanten des Kernsteines sind ziemlich abgerundet und die Spaltflächen von einer intensiven verwitterten Patina angegriffen, stellenweise mit Spuren schwarzer Manganausfällungen (?). Die Dorsalfläche bilden negative von vier flachen Schlägen, ventral läßt sich eine sorgfältige Umfangspräparation beobachten.

Von der angeführten Lokalität stammt eine Werkzeugkollektion vom Micoque-Typus, die sich jedoch in der Technik (und Levallois-Produkte fehlen gänzlich), durch eine leichtere Patinierung und den verwendeten Rohstoff (Kreidchornstein) unterscheidet (Oliva 1987). Daher ist es wahrscheinlich, daß der Kernstein aus irgendeiner näher nicht bestimmten älteren Phase der mittelpaläolithischen Besiedlung stammt.

Aus dem Flußgebiet der Svitava nördlich von Brno sind bisher Oberflächenfunde von Levallois-Kernsteinen aus Černá Hora IV, Bačov I und Žernovník bekannt (Oliva - Štřof 1985). Mit der häufigen Micoquien-Besiedlung dieses Raumes hängen die erwähnten Einzelfunde scheinbar nicht zusammen. Die einzige stratifizierte mittelpaläolithische Industrie mit Levallois-Technik aus diesem Gebiet und gleichzeitig aus ganz Mähren, stellt die in die Weige der Riss-Eiszeit datierte Schicht 14 aus der Kölner Höhle vor (Valoch 1988).

L i t e r a t u r :

- Oliva, M. 1987: Drobné lokality micoquienu v okolí Brna, SPFFBU, E 32, 7-18.
Oliva, M., Štřof, A. 1985: Přehled paleolitického osídlení Lysické sníženiny a blízkého okolí, PV 1983, 10-17, obr.4-10.
Valoch, K. 1988: Die Erforschung der Kölner Höhle 1961-1976, Anthropos N.S. 16. Brno.

VÝZKUM STŘEDNÍHO PALEOLITU V PŘEDMOSTÍ (okr. Pěčrov)

Jiří S v o b o d a , AÚ ČSAV Brno

(Tab. 1:1)

V roce 1989 jsme začistili SV sprašovou stěnu Hradiska v Předmostí, v místech profilu Žebra-Mazálek z roku 1952 (Žebra 1954). Přitom jsme znovu narazili na polohu středního paleolitu.

Hlavní sonda byla vedena v délce 5 m a dosáhla celkové hloubky 7 m. Vrstvu středního paleolitu bylo možno sledovat do vzdálenosti 1,7 m od profilu, tedy na ploše 5 x 1,7 m. Dne 1. října 1989 tento profil shlédli účastníci mezinárodní-

ho kolokvia UISPP "Industrie s listovitými hroty v mladém paleolitu Evropy".

Svrchní 3 m profilu tvořila nejprve recentní půda a pak čistá spraš. Teprve ve 4. metru prostupovaly spraší nápadné soliflukční polohy s útržky půdních sedimentů. Nejvyšší z nich tvořily tmavé šmouhy a písčité příměsi. Na této úrovni ležely zlomky mamutích kostí, které jsme odeslali k datování do laboratoře v Groningen; byly však silně provápněny a datovatelný kolagen se nezachoval. Následovala soliflukční poloha prostoupená hnědými humózními pruhy s ostrohrannou vápencovou sutí. V jejím těsném podloží ležely ojedinělé zlomky kostí a první křemenný artefakt. Rovněž na bazi spraše probíhaly tmavé soliflukční polohy, tentokrát bez nálezů.

V 5. metru ležela rezavá půda, ve svrchní části ještě prostoupená tmavými pruhy a vápencovou sutí. Ze spodní části půdy jsme získali 19 artefaktů vyrobených převážně z valounků křemene, křemence a ojediněle z jiných surovin.

V 6. metru probíhala jemně zvrstvená soliflukční poloha tvořená šedými a nahnědlými pruhy, která přecházela do podložní světlo žlutohnědé spraše s ojedinělými hnědými pruhy. Ze soliflukční polohy do spraše vybíhaly mrazové klíny. V 7. metru nasedala šedá spraš s tmavými bročky a narezlými skvrnami, jejíž baze sonda nedosáhla. Celá spodní část profilu (6. a 7. metr) byla bez nálezů.

Severně od této hlavní sondy jsme otevřeli další sondu a její výzkum pak pokračoval během mírné zimy 1989/1990. Stratigrafická situace byla obdobná, ale hustota artefaktů středního paleolitu se zvýšila (37 ks). Charakter této industrie je stejný jako v první sondě, křemenné valounky jako surovina však výrazněji převládají. Mimo to se objevily i ojedinělé štěpiny zvířecích kostí a drobné uhlíčky.

Lokalita tak poskytuje nové poznatky o období tzv. taubachienu, na Moravě zatím málo známém. Následné výzkumy (1990, 1991) přinesly podstatné zvýšení počtu artefaktů i prohloubení stratigrafických poznatků.

L i t e r a t u r a :

Žebera, K. 1954: Výsledky výzkumu kvartérních sedimentů v Předmostí u Přerova na Moravě za rok 1952, *Anthropozoikum* 3, 1953, 139-170.

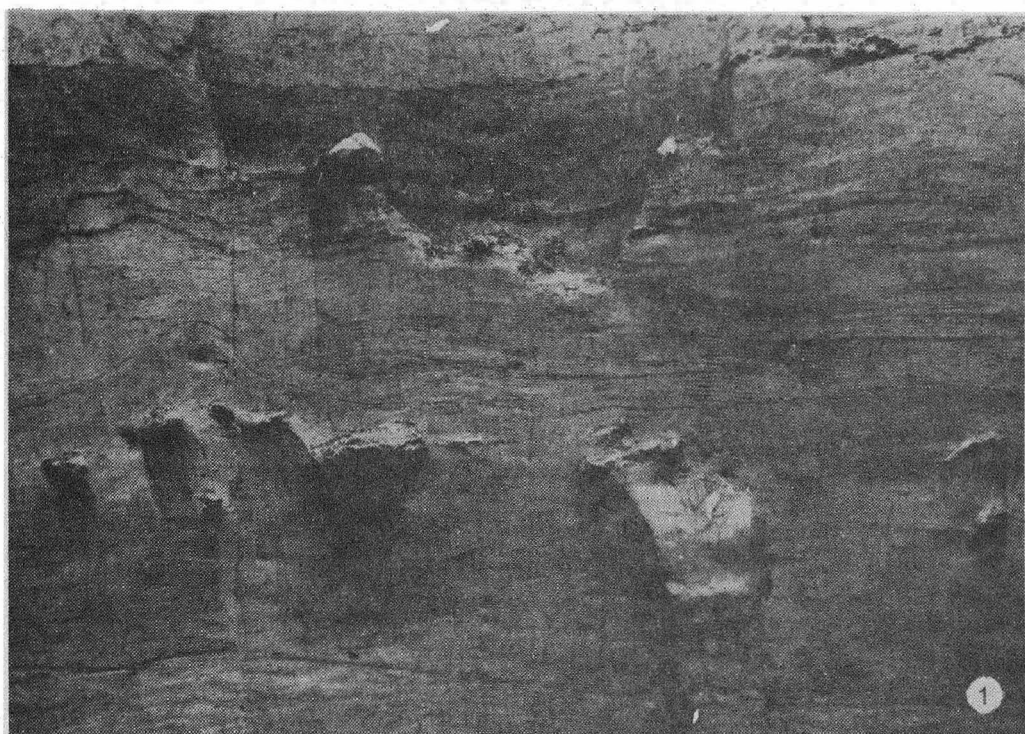
E r f o r s c h u n g d e s M i t t e l p a l ä o l i t h i k u m s i n P ř e d m o s t í (B e z P ř e r o v) . Durch eine Grabung im Jahre 1989 wurde im Lößprofil von Hradisko eine Lage mittelpaläolithischer Industrie verfolgt. Sie befand sich im basalen Teil eines rostbraunen Bodens und ist überwiegend aus Quarz- und Quarzgerölle hergestellt.

VÝZKUM NA STRÁNSKÉ SKÁLE V LETECH 1988-1989 (k.o. Slatina, okr. Brno-město)

Jiří S v o b o d a , AÚ ČSAV Brno

(Tab. 1:2; obr. 2; 3: 8-15)

Odkryvy a sondy na JV svahu Stránské skály byly v minulých letech situovány do jednotlivých úseků sprašového pokryvu tak, aby poskytly rámcový přehled o stratigrafické stavbě této rozsáhlé části sídelního areálu (lok. II, IIa, III,

Tab.1.

1 Předmostí (okr. Přerov). Soliflukční polohy na bazi würmské spraše (horní část snímku) a rezavá půda s industrií středního paleolitu (spodní část snímku);
 2 Stránská skála (okr. Brno-město) IIb. Kumulace zvířecích kostí. - 1 Předmostí (Bez. Přerov). Solifluktionslagen auf der Basis des Würmer Lösses (oberer Teil des Bildes) und rostbrauner Boden mit der Industrie des Mittelpaläolithikum (unterer Teil des Bildes); 2 Stránská skála (Bez. Brno-město) IIb. Anhäufung der Tierknochen.

PREHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR, Brno, Koliště 17/19
- Odpovědný redaktor: Dr. J. Tejral
- Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchliková
- Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby: A. Krechlerová
- Titulní list: nákončí v anglokarolinském stylu z Brna-Líšně, měř. 2 : 1
- Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
- Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
- Náklad: 450 ks — neprodejné
- Vydáno jako rukopis